

JESENIŠKI

KOVINAR

Poština plačana v gotovini

Naročnina:

Letno	din 100.—
Polletno	din 50.—
Četrtletno	din 25.—
Posamezni izvod	din 2.—

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA JESENICE

Leto II.

Jesenice dne 16. aprila 1949

Štev. 15

Kmetijski svetovalec:

Za dvig maščobnega fonda moramo pridelati več oljaric

Za preskrbo delovnega ljudstva z maščobami so velikega pomena rastlinske maščobe ali olja, ki jih pridobivamo iz semen rastlin-oljaric. Med drugimi je v jeseniškem okraju skoraj povsod razširjena dobro uspevajoča oljna rastlina sončnica, ki daje okusno olje za vsako vrstno uporabo. Množične organizacije skupno s krajevnimi ljudskimi odbori in kmetijskimi zadrugami naj skrbijo, da se razširi baza pridelovanja sončnic in bučnic, ne da bi se pri tem zmanjšala površina drugih posevkov. V jeseniškem okraju so že od sedaj nekateri kmetovalci vsako leto gojili te rastline, ki so jih posejali ob robovih koruze, krompirja in zelnikov. Ako pa te rastline posejemo množično tako, da bo vsak pridelovalec gojil sončnice, ne bo strahu, da bi zmanjkalo maščob. Pri množični akciji za pridelovanje sončnic si bomo prizadevali predvsem izkoristiti zemljo, ki bi sicer ne bila izkoriščena, to se pravi, da bomo sončnice sadili ob robovih njiv. Posamezniki pa jih bodo pridelovali kot čisto kulturo. Za pridelovanje sončnic pridejo v poštev tudi vsi oni, ki imajo kakšen košček zemlje sami ali v najemu, ali vrt ob hiši, dalje železničarji z zemljo ob železnici, cestarji ob cestah, industrijski delavci ob slabo izkoriščeni zemlji ob tovarnah itd. Skratka, izkoristiti moramo vso zemljo, ki bi sicer ostala neobdelana.

Prebivalce pa je treba seznaniti s pridelovalnimi ukrepi ter načinom sajenja sončnic ter jim nuditi dobro seme. V zemljo izkopljemo jamice, jih pognojimo s hlevskim gnojem ter vsadimo po 3 do 4 zrna sončnic. Sončnice sadimo sredi aprila, ker poznejša setev nima takih uspehov. Pridelovalci, ki bodo sadili sončnice kot čisto kulturo, morajo vedeti, da vrste ne smejo biti pregoste. Razdalje med vrstami naj znašajo 60 do 80 cm. Če vzklije več rastlinic iz ene jamice, izločimo ali porežemo slabše in pustimo le po eno.

Pridelovalcem, ki imajo staro seme, priporočamo, da ga ne uporabljajo v večji množini za setev, temveč naj se poslužijo odličnega priznanega semena, ki ga je OZKZ dobavila vsem kmetijskim zadrugam. Ta najprimernejša odlična sorta, takomenovano besarabsko seme, ima med drugimi lastnost, da odganja le po eno večjo glavo in ima njeno zrno velik odstotek maščobe, luščina pa je zelo tanka. Pri vsem tem pa imajo pridelovalci sončnic tudi zelo velike ugodnosti pri oddaji in sicer: Za 1 kg semena, ki ga plača po 6 din, lahko pridelajo približno 100 kg oljnega semena, za kar dobi 10 kg olja. To pomeni, da je vsak pridelovalec semen v jeseni bogato poplačan za malenkosten trud.

Poleg sončnic pa priporočamo tudi gojenje buč, ki jih uporabljamo kot krmo za prašiče. Iz bučnega semena pridobivamo olje in oljne pogače. Buče se sadijo v istem času kot fižol in sicer navadno ob robovih njiv, med koruzo in krompirjem. Zelo dobro se obnesejo buče ob kompostih. Sajenje je slično sončnici. Jamice pognojimo in vsadimo vanje od 4 do 6 semen. Dobro štajersko seme vam nudijo kmetijske zadrugae. Iz

Izboljšave, ki so jih novatorji in racionalizatorji jeseniške železarne poklonili naši industriji, predstavljajo milijonsko vrednost

V prvem četrtletju 1949 je bilo obravnavanih 42 predlogov za izboljšanje dela od tega jih je bilo že izvedenih 24, ostali pa so še v izvedbi ali proučevanju. **Tov. Božič Lojze**, delovodja v jeklarni, je izvedel izboljšavo pri izločevanju katrana iz odpadne generatorske vode. Komisija je ocenila letni prihranek na 1 milijon dinarjev minimalno. To je bil eden najboljših predlogov, ki so bili do sedaj obravnavani. Z njegovim predlogom se bodo lahko okoristila tudi druga železarska podjetja.

Dej Božiceve naprave že brezhibno deluje, ostali del pa je pred izvršitvijo. Že sedaj pridobimo 530 kg katrana več na dan, kar znese letno 483.625 din prihranka. Hkrati se bo dnevno prihranilo 100 m³ čiste hladilne vode in se zmanjšala obremenitev lokomotiv, kar znese nadaljnjih 265.450 din prihranka na leto. Za vse navedene izboljšave je bil v glavnem porabljen odpadni material.

Tov. Ing. Milan Marolt, obratni asistent v martinarni in že imenovani **tov. Lojze Božič** sta izvedla izboljšavo odnošno nadomestno konstrukcijo na vodohlapenih obročih na SM peči števil. 5. S tem predlogom sta zmanjšala čas remonta, dalje uporabo materiala in razbremenila sivo livarno, ki je morala doslej stalno viivati obročje, čigar litje enega samega obroča stane preko 200.000 dinarjev. Dalje sta preprečila s tem predlogom zastoj peči, zmanjšala stroške in izpad produkcije. V bodoče bodo uporabljeni vsi stari obroči in bo zamenjava obročev trajala le nekaj ur. Prva izvedba je prihranila okoli 100.000 din, nadaljnji prihranki pa bodo znašali milijone, če se bodo pri tem računali tudi preprečeni izpadi proizvodnje.

Tov. Vončina Anton, ključavničar v mehanični delavnici, je izvedel napravo za polavtomatično brušenje žaginskih listov pri strojnih žagah za rezanje železa. Preje smo brusili en list od 2 do 3 ure, sedaj pa le okoli 20 minut. Vsak žagin

1 kg bučnega semena, ki stane 9 din, boste pridelali 5.000 kg buč, ki dajo 100 kg bučnega suhega semena, za katerega boste prejeli 14 kg olja. Priderek semena pri bučah je tedaj stokratni.

OPOZORILO

Pridelovalcem, ki so kontrahirali pri kmetijskih zadrugah namesto sončnic in bučnic le lan ali oljno repico, sporočamo da semena jarega lanu in jare oljne repice ni mogoče dobaviti. Zato priporočamo, da v nadomestilo sejete sončnice. Kmetijske zadrugae pa naj stremijo za tem, da odkupijo od pridelovalcev seme jarega lanu in oljne repice ter omogočijo nabavo tega semena onim, ki se želijo izrecno s tem baviti. Za nakup omenjenega semena se predvsem zanimajo kmetijske zadrugae Zgornje Gorje, Mošnje, Radovljica in Lancovo.

Kmetijske zadrugae, ki še niso dvignile semena sončnic in bučnic v skladišču trgovskega podjetja OZKZ, opozarjamo, da to seme takoj dvignejo. Ravnaajo pa naj se pri tem točno po navodilih okrožnice z dne 13. aprila 1949.

list lahko nanovo nabrusimo do 8 krat. Letni prihranek se ceni na 50.000 din.

Tov. Sušteršič Alojz, ključavničar v mehanični delavnici, je izvedel olajšave in pospešenje vrtanja lukenj pri šivanju jermen. Predlog je stalne vrednosti tudi za druge delavnice. Samo pri šivanju jermenov na Javorniku je izračunan prihranek nad 22.000 din na leto.

Tov. Kučina Jože, električar v energijskem oddelku, je izvedel izboljšavo zaščitnikov pri žarilnih pečeh v jeklovleku in je s tem odpravljen stalni defekt, ki je povzročal do 100 ur zastanka na eni sami peči. Poleg tega je prihranjeno okoli 10.000 kg železa, ki se je uporabljal za gradnjo zaščitnikov. Skupni letni prihranek znaša okoli 100.000 dinarjev.

Tov. Gabrijel Ignac, jermenarski delovodja v mehanični delavnici, je izdelal napravo, ki omogoča cenejšo izdelavo usnjenih vložkov za elastične sklopke žerjavskih pogonov in drugih strojev. Samo žerjavni oddelek bo prihranil na času in materialu letno nad 50.000 din.

Poleg navedenih so predložili zelo koristne predloge še sledeči tovariši: Štefan Brelih, strojnik v kisarni, Feliks Mayer, kovač v mehanični delavnici, Jože Žontar, delovodja v mehanični delavnici, Jože Urh iz mehanične delavnice in drugi. Vsi racionalizatorji in novatorji so prejeli lepe denarne nagrade, nekateri pa priznanje za uspešno delo. Brez dvoma so vsi predlogi veliko dali naših najboljših ljudi pri graditvi socializma in pri naporih za dvig proizvodnje in znižanje polne lastne cene. Kar pa je pri tem še prav posebno važno, pa je to, da so največji podvigi nastali iz odpadkov, ki so doslej zastrupljali naše vode in ozračje. Velika in koristna dela se bodo verjetno uporabljala tudi v drugih železarnah Jugoslavije.

Tovarna verig Lesce pri Bledu:

V tesnem sodelovanju sindikalne podružnice z upravo podjetja bo proizvodni plan v aprilu dosežen 112,5%

Pred kratkim je bilo v Tovarni verig že drugo zborovanje udarnikov, racionalizatorjev, mojstrov in predelavcev. Zborovanja se je udeležil tudi direktor podjetja tov. Slapnik Franc, ki je analiziral uspehe, ki jih je delovni kolektiv dosegel v prvem četrtletju tega leta. Povedal je, da je bila v mesecu marcu obveznost presežena za 6%, to je, od sprejetih 120% je bil plan dosežen 126%. V prvem tromesečju pa je bil plan presežen za 4%.

Po govoru tov. direktorja se je razvila živahna diskusija. Ko je predsednik sindikalne podružnice tov. Mulej Mirko nakazal nekatere pomanjkljivosti pri delu in disciplini, so navzoči udarniki in racionalizatorji dajali individualne obveznosti. Tovariša Brencce Martin in Avsenik Alojz, mojstra verigarne in oddelka za poljedelske stroje, sta se obvezala, da bo plan v mesecu aprilu dosežen 112,5%. Tov. Rajhnhard Andrej je povedal, da bo pluzni oddelek poleg planskega dela izbrusil dnevno 200 komadov klešč. Tov. Dolinar Pavel pa se je sam obvezal, da bo poleg svojega rednega delovnega časa izbrusil 500 komadov klešč. Mojster mizarske delavnice tov. Bertonec Jože se je obvezal izvršiti vsa okna, tov. Langus Franc pa vsa vrata za novo verigarno. Udarnik tov.

MARIBORČANINAPOVEDUJEJO PRVOMAJSKO TEKMOVANJE JESENICAM

Frontovci v Mariboru bodo do konca letošnjega leta napravili en milijon prostovoljnih delovnih ur pri izpolnjevanju glavnih nalog petletnega plana, pri pomoči v kapitalni zgraditvi in dvigu življenjskega standarda.

Pri sprejetju delovnih obveznosti so frontovci v Mariboru napovedali prvomajsko tekmovanje Jesenicam, Ljubljani, Celju in Postojni v tem, katero mesto bo do 1. maja organiziralo največ frontovskih brigad, koliko frontovcev bo zajelo v brigade, kje bodo izvedli najboljše organizacijo prostovoljnega dela, katero mesto bo nudilo največjo pomoč kmečko-obdelovalnim zadrugam in zadrugnim ekonomijam pri graditvi njihovih gospodarskih objektov in kje bodo najširše izvedli mobilizacijo strokovnih moči za izpolnitev plana prostovoljnih delovnih brigad itd.

Jeseničani bodo to tekmovanje sprejeli in upamo, da ne bodo zadnji!

NOVATORJI IN RACIONALIZATORJI HC MOSTE ZA ZBOLJŠANJE DELA

Da bi pospešili delo pri betoniranju pregrade, so izdelali vertikalno žičnico, ki bo lažje in hitrejšje dovažala beton na delovno mesto kot dosedanja dvigala. Za dosedanje uspehe imajo veliko zaslug tudi racionalizatorji delovnega kolektiva, ki so v preteklem letu s koristnimi predlogi prihranili podjetju nad 1 milijon dinarjev. Najboljše predloge za izboljšavo dela sta dala Ivanc Stanko, ki je prihranil veliko olja pri kompresorjih in ing. Omersa, ki je s hlajenjem motorjev za vodo preprečil njih okvaro. Vseh predlogov za izboljšanje je bilo enajst.

Tonec Jože bo zavaril 10 ton elektrovarjenih verig, tov. Kodras Janez pa 5.500 kg kaliber varjenih verig. Tov. Heberle Rudi, referent za strokovno šolstvo, bo poleg svojega rednega dela izvršil 5.000 kg patent verig. Tov. Dobnik Franc, mojster vijačnega oddelka pa bo še ta teden izdelal prve vijake.

Poleg teh individualnih obveznosti pa so vsi navzoči sprejeli še skupne obveznosti in sicer:

1. Proizvodni plan bo v aprilu dosežen 112,5%.
2. Izmeček bodo točno zasledovali, vodili točno evidenco in ga znižali za pol procenta od sedanjega stanja.
3. Vodili bodo ostro borbo za boljše kvaliteto proizvodov. Udarniki in racionalizatorji se obvezujejo, da bodo na svojih delovnih mestih delali 100%-no kvaliteto proizvodov.
4. Izboljšali bodo delovno disciplino od sedanjega stanja za 1%.
5. Posvetili bodo več pažnje strokovni in politični vzgoji delovnega kolektiva.

LE JE BORBENA ORGANIZACIJA NAŠIH NARODOV ZA IZGRADNJO SREČNEJŠE IN VELIKE BODOČNOSTI!

LJUDSKA UNIVERZA

V ponedeljek, dne 18. aprila 1949 bo v mestnem kinu na Jesenicah v okviru Ljudske univerze predavanje:

O ATOMSKI ENERGIJI

Predava prof. Marjan Ažbe, direktor gimnazije na Jesenicah.

Zakaj Gozdno gospodarstvo Bled ni izpolnilo plana v prvem četrtletju

V državnih gozdovih GG Bled so ostale velike količine posekanega lesa iz lanskega leta. Zaradi tega bi morali temu lesu, posebno visoko kvalitetni hlodovini, posvetiti največjo pažnjo. Kljub velikemu prizadevanju GG Bled so spravili iz gozda le nekaj nad 50%. Tako je ostalo v gozdu nad 50.000 m³ lesa. Precejšnja ovira je res pomanjkanje snega, ali to ni glavni vzrok, da les ni bil izvožen. Se je čas, da zadevo rešimo zadovoljivo, seveda z večjimi naporii in boljšo organizacijo dela. Kako? Predvsem je treba strogo izvajati odločbe, ki so jih v tej zadevi izdali krajevni ljudski odbori skupno z GG. Znano pa je, da se nad polovico voznikov za te odločbe sploh ni zanimalo in so ostali doma, ali pa se zatekli v združni sektor, kjer jih ni nihče kontroliral. Proti kršiteljem odločb še noben KLO ni podvzel potrebnih korakov, kar slabo vpliva še na tiste voznike, ki izpolnjujejo naloge ljudske oblasti. Dogaja se celo, da nekateri KLO-ji, ki so voznikom izdali odločbe, te voznike ščitijo tako, da jim potem spišejo še pritožbe na ministrstvo za gozdarstvo.

Velike važnosti za spravilo lesa so žičnice, po katerih spuščajo nad tretjino vsakega lesa. Zato je treba tudi žičnicam posvetiti vso pažnjo, da bi ne bilo na koleskih in vozičkih stalnih okvar, zaradi katerih so zvozili okrog 4000 m³ manj lesa kot bi ga lahko. Tudi izkušeni žičarjevi manjka, ki so pozimi zapuščali delo zaradi nezadostne brige zanje. Nujno bi bilo glavne žičnice tudi osvetliti, da bi jih mogli stoodstotno izkoristiti tudi ponoči. Na žičnico Jerzece gravitira na primer okrog 40.000 m³ lesa. Z osvetlitvijo te žičnice bi povečali spuščanje za okoli 100%.

Še slabši pa je položaj v združnem in privatnem sektorju, kjer so izpolnili četrtletni plan le kakih 24%. Najslabši je lesni odsek kmetijske zadruge na Jesenicah, ki je sklepal pogodbe s kmeti, ne da bi določil rok oddaje. V Boh. Bistrici pa žalujejo za bivšo produktivno lesno zadrugo, ki je šla v likvidacijo. Tudi v Stari Fužini se ne morejo razživeti. Zelo slab odnos do spravila lesa imajo tudi v Ribnem. Tovariši, ki se je obvezal, da bo 14 dni vozil les, so nekateri posestniki začeli zasmehovati, da bi ga s tem odvrgli od dela. Te ljudi bi morala Fronta v Ribnem razkrinkati. Prilika za to bo prav gotovo pri razdeljevanju novih članskih izkaznic. Najboljši lesni odseki so pri zadrugah v Mojstrani, Kranjski gori in v Begunjah.

Tako v državnem kot združnem in privatnem sektorju pa se opaža pomanjkanja političnega dela med gozdnimi delavci. V večini primerih sploh ni političnega dela med gozdnimi delavci.

Zato je dolžnost množičnih organizacij, posebno Fronte, da tudi v tem oziru nudijo gozdarstvu vso potrebno pomoč, ker le politično zreli ljudje bodo zavestno izpolnjevali planske naloge.

Koncem aprila bo v združnem in privatnem sektorju „Teden gozdarstva“. Ker so frontne organizacije sprejele v svojih planih tudi pomoč gozdarstvu, naj že zdaj razmišljajo o tem, kako bodo to pomoč najbolje izvedle.

Zmagovalci v razpisnem tekmovanju za volitve OF

Razpisano tekmovanje za volitve OF je razgibalo frontne organizacije na celotnem področju našega okraja. Mnogo organizacij se je v resnici prizadevalo, da že v jutranjih urah dosežejo stoodstotno udeležbo, vse pa so se potrudile, da so čim lepše okrasile volišča. Prav tako so skrbale, da v predvolivni dobi pritegnejo v svojo organizacijo čim več zavednih državljanov, ki vlagajo požrtvovalno svoje napore za zgraditev socializma v naši domovini. Stoodstotna udeležba, okrasitev volišč, pritegnitev novih članov, vse to je bila vsebina volivnega tekmovanja za časa volitev v osnovne frontne organizacije.

Zmagovalca v najhitrejši stoodstotni izvedbi volitev sta **Krajevna odbora OF Kočna in Potoki**.

Volišča so bila povsod zelo lepo okrašena, kar dokazuje slavnostno vzdušenje, ki je prevevalo volitve. Najlepše okrašeno pa je bilo volišče na **Mlinem (Bled)**, kjer so bili člani komisije oblečeni v narodne noše. Zato so zasluženo zmagali v tej točki volivnega tekmovanja.

Pred frontne organizacije je bila v predvolivnem času postavljena zelo važna naloga o vključevanju zavednih državljanov v članstvo Fronte. Mnoge frontne organizacije so dosegle velike uspehe tudi na tem področju. Prvo mesto je dosegel **Mestni odbor OF Jesenice**.

Zmagovalcem čestitamo in jim želimo novih zmag pri graditvi socializma.

Kako gradijo združni dom na Črnicu

Združni dom na Črnicu bo služil gospodarskim, političnim in kulturnim potrebam vaščanov iz Mošenj, Brezij, Črnic, Noše, Dobropolja, Peracič, Spodnjega in Zgornjega otoka. Če človek presteže samo število vasi, bi mislil, da je dograditev doma vprašanje nekaj tednov. Vendar ni tako. Delo ne gre tako hitro naprej, to pa zaradi tega, ker se udeležujejo prostovoljnega dela le najbolj zavedni posamezniki iz omenjenih vasi. Prav gotovo bo potrebna boljša organizacija dela na gradilišču, katero bodo morale ustvariti množične organizacije navedenih krajev. Iz vrst svojega članstva bodo morale zagotoviti potrebno prostovoljno delovno silo. Zlasti frontne brigade, ki jih bo treba ustanoviti, če že niso ustanovljene, bodo imele pri gradnji hvaležno in častno nalogo in tako z načrtnim delom izpolnile obveze, ki so jih ali ki jih bodo sprejele.

Do sedaj so delali največ delovni prostovoljci iz Brezij. Delali so zelo požrtvovalno in jih moramo zato javno pohvaliti. Vendar so na Brezjah tudi še drugi ljudje, ki so do sedaj stali ob

Napredni kmetje v borbi za socialistično gospodarstvo na vasi

Kmetje naših vasi vsak dan, predvsem pa na množičnih sestankih, največ razpravljajo o združništvu. Uspehi teh razgovorov, ki se jih udeležujejo tudi okrajni aktivisti, so z dneva v dan večji. V jeseniškem okraju imamo že tri obdelovalne zadruge in sicer v Srednji vasi, Stari Fužini in Podnartu. Pred kratkim pa so bile ustanovljene tudi tri ekonomije. Prvo so ustanovili pri Zasipu pri Bledu, ki že dela in ima nekaj inventarja in živine. Tudi ekonomija na

Brezjah je že ustanovljena in v teh dneh sejejo na njivah. Iz ekonomije v Radovljici pa bodo sčasoma ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo.

NA BLEJSKI DOBRAVI BODO ZGRADILI ZADRUŽNI DOM IN USTANOVILI KMETIJSKO OBDELOVALNO ZADRUGO

Kakor drugod, so tudi pred vaščani in odborom Fronte na Blejski Dobravi velike naloge. Zgradili bodo združni dom, kanalizacijo, uredili planine — in še vrsto drugih nalog so naštevati frontovci na množičnem sestanku. Predvsem manjkajo na Blejski Dobravi prostori za politično in kulturno-prosvetno življenje vaščanov. V okviru Osvobodilne fronte obstaja močno Kulturno-prosvetno društvo z moškim in mešanim pevskim zborom, tamburaškim orkestrom, dvema iglarskima skupinama in knjižnico, za kar še vedno nimajo primernih prostorov. Vsi pogovori se sučejo okrog teh vprašanj. Toda samo s pogovori se taka vprašanja ne dajo rešiti. To so sprevideli tudi na Dobravi in začeli z delom.

Na predvolivnih sestankih so ustanovili 14 frontnih brigad in eno mladinsko. Pravijo, da bo združni dom prvi uspeh njihove aktivnosti. Brigada iz krajevnega podjetja je bila že večkrat na delu. Pa tudi druge, kot Jeršinova in Terseglovova, sta že delali. Kopali so pesek. Brigada voznikov pa je prevozila vagon apna na gradilišče združnega doma. Na sestankih so se vaščani tudi seznanili z združništvom in živahno razpravljajo o tem. Sklenili so, da bodo čimprej tudi na Dobravi ustanovili kmetijsko-obdelovalno zadrugo in se tako uvrstili med najnaprednejše kmetje, med graditelje socializma na vasi.

NA SREDNJI DOBRAVI PRIDNO GRADIJO ZADRUŽNI DOM

Vaščani iz Srednje Dobreave so zelo pridni pri gradnji združnega doma. Člani množičnih organizacij so doslej napravili okoli 400 prostovoljnih delovnih ur. Zvozili so les na žago, izkopali izkope, ki jih pripravljajo sedaj za betoniranje temeljev. Pripravili pa so tudi že preko 45.000 komadov opeke. Izvedli so poleg tega tudi nabiralno akcijo in zbrali 5.734 dinarjev prostovoljnih prispevkov.

V NEDELJO, 17. APRILA 1949 SE BODO ZAVEDNI FRONTOVCI UDELEŽILI UDARNIŠKEGA DELA NA IZKOPU VODOVODNIH CEVI V RADOVLJICI, KI SO POTREBNE ZA NOVO BOLNICO NA PLAVŽU.
ZBIRALIŠČA: PRED ŽELEZARNO, MLO, POSTAJO, GOSTILNO HERMAN, TEREN JAVORNIK — PRINESITE KRAMPE IN LOPATE S SEBOJ — ODHOD OB 7. URI ZJUTRAJ.

riti v levo stran in že sedaj dozidati levo krilo v višini odra, četudi to ni zarisano v načrtu.

*

Ko sva šla proti krajevnomu odboru, sva se ustavila v kmetijski zadrugi, da bi kupila nekaj razglednic in lahko poslala pozdrave prijateljem.

V združni trgovini je bilo nekaj žena in z neko žensko sva se zapletla v pogovor. Joža jo je vprašal, če je že kaj delala na združnem domu. Žena se je skoraj razburila in dejala, da naj najprej dajo sladkor, potem pa naj mislimo na združni dom. Tega ni in tega ni, je godrnjala, kot da bi midva tega ne vedela in okušala sama. Toda z godrnjanjem ne bomo zboljšali svojega življenja. Prijeti moramo za delo, začeti moramo z novim načinom proizvodnje v kmetijstvu, ki bo rabila zaradi skupnega obdelovanja zemlje manj delovne sile in obdelali bomo lahko več. Le na ta način bo prišel do boljšega življenja naš delovni kmet in sploh vse delovno ljudstvo.

— Ali ste že kdaj razmišljali o obdelovalni zadrugi, — sem vprašal.

— Razmišljali, a še danes ne vem, kako prav za prav izgleda ta reč.

Začeli smo govoriti tudi o tem, a žal je bilo premalo časa, da bi ženi razlo-

žila vse jasno. Govorila sva o obdelovalnih zadrugah, ki so jih do sedaj že ustanovili v našem okraju in nazadnje je žena dejala:

— Ko bomo videli, kako bo tam, potem bomo pa mogoče zagrabili. Premalo smo podučeni! Poduka nam manjka...

Da, Ribnani so premalo poučeni o teh stvareh. Vendar bi lahko že bili, če bi se v zimskih mesecih udeleževali izobraževalnega tečaja. No, krivda je na Ribnanih samih in na organizatorjih tečaja. Na to bodo morali paziti prihodnjo zimo, ko se bodo najbrže že lahko zbirali v svojem združnem domu, kjer se bodo izobraževali in kjer bodo videli prihodnost, ki se nam bliža z blagostanjem vsem delovnim ljudem... Zato bo tudi ta žena in z njo vsi tisti Ribnani, ki so voljni delati za svojo srečo in srečo vseh, prijeli skupno z našo mladino za delo na gradilišču in zgradili dom, ki bo njihov ponos, ko bodo vse težave premagane in ko bomo vsi zaživeli v blagostanju.

*

Na krajevnem odboru so dejali tovariši, da so težave z lesom za združni dom. Les je še na Jelovici. Poleg tega pa morajo spraviti v dolino še večjo količino planskega lesa, s katerim so še

VTISI IZ RIBNEGA

Upehan sem pritekel na vlak in komaj sem vstopil, je odpeljal. Na Dobravi se mi je pridružil Joža, s katerim sva se zmenila, da greva v Ribno pogledat, kako gradi mladina združni dom, ki bo služil Ribnanom za njihovo gospodarsko in kulturno-prosvetno življenje.

Med potjo sva se zgovarjala o marsičem in kmalu sva bila na Bledu ter zavila proti Ribnem. Blejske vile so ostale za nama, žaga na levi strani poti je pela o delu, vozovi so vozili gnoj in ljudje so delali na polju. Na levi strani Karavanke, dalje proti vzhodu Kamniške planine, na desni strani pa so prehajali mali hribi v Jelovico, poraščeno z gozdovi. Sredi vsega tega pa raztresena naselja z belimi hišami in starimi bajtami, zidane priče preteklosti, ki je delila blagostanje po premoženju in uspešnih kupčijah posameznikov in ne po delu za skupno blaginjo, kot ga deli sedanost. V takih mislih in pogovorih sva prišla do Ribnega in zagledala gradilišče združnega doma, kjer je delalo dopoldan le nekaj ljudi.

Približala sva se in Joža je vprašal, če rabijo kaj delavcev. Vsi smo se nasmehnili, ko smo ugotovili, da jih ra-

bijo. Joža je še povprašal, kje je mladina.

— Popoldan pride, — je odgovoril tovariš, ki je vodil in razporejal delo. — Tudi včeraj so bili tukaj, največ pa so do sedaj napravili učenci iz metalurške šole z Jesenic in iz gostinskega tečaja na Bledu. —

Slekla sva suknjiče in dobila sva vsak svoje delo. Joža je nalagal opeko na zidarski oder, jaz pa sem se naučil delati malto, ki sta jo mlada pridna zidarja mnogo potrebovala. Sprva sem bil nekoliko neroden, potem pa sem se naučil, da sem znal „zamesiti kruh“, kot pravi temu tovariš, ki me je naučil.

Tako je minila urica ali še več. Jaz sem gledal že v mislih dvorano in oder, gledal sem, kako ribnanska mladina in starejši igrajo prvo igro in nato še mnogo iger, gledal sem, kako preraščajo ljudje v novo pokolenje, ki bo imelo srečno življenje, ki bo vedno bolj oplojevalo našo novo ljudsko kulturo, in prav tu sem spoznal, da je oder, ki sem ga videl z zabetoniranim tlorisom nepriemer, da mu manjka prostornih stranskih delov in da ga bo treba v interesu dobrega pa četudi majhnega odra razši-

V nedeljo se je prostovoljnega dela v Radoljivci udeležilo 150 frontovcev

V nedeljo se je vršilo v Radoljivci prostovoljno delo pri izkopu cevi za novi vodovod jeseniške bolnišnice, ki je prav te dni slavila svojo prvo obletnico obstoja. Ker je vodovod za jeseniško bolnišnico nujen in ker ni na razpolago dovolj novih cevi, so pričeli v nedeljo izkopavati stare cevi v Radoljivci. Prostovoljnega dela se je udeležilo 120 frontovcev s področja MLO Jesenice, 10 frontovcev iz Radoljivce, 1 frontovec iz Kranjske gore, 2 iz Podkorena, 2 iz

Spodnjih Gorij, 1 iz Lipnice, 1 iz Nove vasi, 1 iz Vrbe, poleg teh pa še deset delavcev iz Železarne, ki stanujejo izven območja Jesenic. Skopali so nad 700 metrov jarka, ki so ga kopali 140 cm v globino.

Udeležba prostovoljnega dela bi bila lahko boljše iz Radoljivce in bližnjih krajev. Iz Radoljivce je delalo samo 8 žensk in dva moška, čeprav bi jih lahko najmanj petkrat več. V bodoče upamo, da bo udeležba Radoljičanov večja.

Frontna brigada centra 4 na Jesenicah bo napravila 1250 delovnih ur

Center 4 Jesenice je pokazal v preteklem letu nekaj lepih uspehov pri prostovoljnem delu. Zlato značko na rdečem polju nosijo Božič Lojze, ki je napravil 280 prostovoljnih delovnih ur, Ravhekar Gustl z 250-imi, Berlišk Slavko z 226-imi, Zorman Marija z 211-imi in Berlišk Marko z 200 urami prostovoljnega dela. Zlato značko je zaslužila Krašna Marija, po poklicu učiteljica, ki je napravila 175 delovnih ur in ki pripeva tudi mnogo k izobraževalnemu delu centra. Srebrno značko so zaslužili Smagin Lado s 120-imi, Kodrič Maks in Zorman Vinko st. vsak s 102 urami ter Seračević Slavko s 101 uro prostovoljnega dela. Bronaste značke pa je zaslužilo 8 tovarišev.

Študija in izobraževalnih predavanj se je udeležilo v mesecu marcu 141 oseb. Predavala sta največ tov. Krašnova in tov. Vovk. Tov. Krašnova je predavala poleg predavanja o zgodovini Slov. Koroške in o pomenu praznika žena vrsto zanimivih zdravstvenih in vzgojnih predavanj, za katera je vladalo največ zanimanja.

25 najzavednejših frontovcev pa je v zadnjem času ustanovilo tudi svojo brigado in se obvezalo, da napravi skupno 1250 prostovoljnih delovnih ur. Po mnenju centra bi bilo potrebno popraviti in regulirati Delavsko ulico, Industrijsko in Ciril-Metodovo ulico. Seveda bodo potrebovali za to delo tudi tovorni avtomobil ali kako drugo prevozno sredstvo, ki ga bodo naša podjetja na njihovo prošnjo tudi posodila.

Uspeh dela centra 4 bi bil lahko mnogo večji, če bi to hoteli frontovci, ki so bili do sedaj več ali manj pasivni. V centru je namreč nekaj tovarišev, ki se ne brigajo za drugo kot za svojih osem ur v tovarni, ne udeležujejo pa se nikoli prostovoljnega dela, ne študija. Ne zavedajo se dovolj važnosti frontne organizacije prav na Jesenicah, kjer bo morala Fronta pomagati pri novih zgradbah, da bomo sčasoma popolnoma rešili stanovanjsko vprašanje, ki je da-

nes še vedno zelo pereče. Zato bomo pri delitvi novih frontnih legitimacij povečali v centru 4 frontno brigado in zvišali število delovnih ur. Vzemimo za vzgled člane frontne brigade, na primer tovarišico Zorman Marijo, Smagin Angelo in tov. Peternel Leopolda, ki so se zavezali vsak po sto ur, katere pa bodo prav gotovo tudi prekoračili.

Mladina železarne je izpolnila obveznosti v počastitev IV. kongresa LMS

Vsaka mladinska brigada v železarni je imela svoj plan in je po končanem delu pregledala uspehe svojega dela. Mladina mehanične delavnice je tri dni pred rokom izdelala 20-tonski žerjav. Mladinska brigada pod vodstvom tov. Repinc Valentina ima pri tem največ zaslug. Žrtvovali so vse popoldneve v zavesti, da žerjav kljub vsemu ugovarjanju mora biti gotov. V Repinčevi brigadi so se odlikovali mladinci: Klemenc Peter in Mirko, Zupan Anton, Arbas Aleksander in Legat Stanko.

Na dan kongresa, to je 5. aprila, pa je mladina železarne proslavila z množično akcijo. Delali so v Hrenovici, pri samskem domu in na gradbišču zadružnega doma v Ribnem. Mladina glavne pisarne je povečala svojo obveznost v prostovoljnem delu za nadaljnjih 200 ur. Pri dveh akcijah v Ribnem je napravila 248 ur prostovoljnega dela. Vsa mladina železarne pa je v 5 dneh napravila 1225 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti 20.850 dinarjev.

MLADINSKI AKTIV GLAVNE PISARNE JE NAJBOLJŠI V ŽELEZARNI

Aktiv šteje 76 članov, ki so vsi organizirani.

V predkongresnem tekmovanju so napravili 663 ur udarniškega dela pri raznih akcijah, med drugim tudi na gradbišču zadružnega doma v Ribnem. Imajo svoje kult. umetniško društvo in bodo

Zbiranje odpadkov še vedno ni zajelo zaželenega obsega

Zbiranje odpadkov, ki je bilo postavljeno pred naše frontne organizacije, še vedno ni zajelo zaželenega obsega. Do sedaj so se zanimali za to akcijo najbolj naši pionirji. Tako so pionirji z Bleda zbrali 1200 kg razbitega stekla. Pionirji iz Zasipa pa so zbrali 300 kg starega papirja, 16 kg kosti in 5 kg krp. Med zbiranjem starega železa so se do sedaj najbolj odlikovali pionirji iz Begunj, ki so ga zbrali 5000 kg. Poleg tega pa so zbrali še 50 kg kosti, 20 kg stekla in 10 kg krp. Tudi pionirji iz Lesc so bili pridni. Zbrali so 100 kg razbitega porcelana, 100 kg razbitega stekla, 50 kg starih krp, 1000 kg zarjavelega železa, 30 kg kosti in 20 kg papirja. Pionirji iz Hrušice so dali nabrano železo kar v Železarno na Jesenicah. Poleg tega pa so se potrudili tudi za druge vrste odpadkov in zbrali 250 kg stekla, 100 kg tekstila in 70 kg papirja. Pionirji iz Srednje vasi so zbrali 113 kg stekla, 500 kg starega železa, 63 kg kosti, 10 kg krp in 4 kg papirja. Tudi gimnazija v Bohinjski Bistrici se je odzvala zbiralni akciji in nabrala 7 kg kosti, 8,25 kg razdrobljenega stekla in 300 kg železa. Pionirji iz Ljubnega pa so nabrali 100 kg razbitega stekla, 2 kg papirja, 2 kg kosti, pionirji iz Kamne gorice 100 kg kosti, 18 kg papirja, 25 kg stekla, 20 kg krp in 416 kg železa, pionirji z Breznice pa 100 kg železa, 3 kg krp, 60 kg stekla in 15. kg kosti. Zelo pridni so bili pionirji iz Oviš. To pričajo kupi nabranega materiala na dvorišču krajevnega gostilne v Podnartu, kjer je zbranega 2300 kg železa, 525 kg stekla, 48 kg kosti, 45 kg papirja in 10 kg cunj.

Od krajevnih odborov OF je do sedaj najboljši KOOF Blejska Dobrava, ki je zbral skupno s pionirji in množičnimi organizacijami 120 kg kosti, 120 kg stekla, 20 kg razbitega porcelana in 100 kg železa.

Poleg tega so začeli z zbiralno akcijo tudi pionirji v Nomenju, na Srednji Dobravi in še ponekod drugod. Tudi na Koroški Beli so pionirji zbrali že precejšnjo količino odpadkov, a žal upraviteljstvo poroča, da ni mogoče ugotoviti točnih podatkov. To pa najbrže zato, kar smo že pred štirinajstimi dnevi omenili, da veter raznaša na šolskem dvorišču papir in da se s krpami igrajo nedorošči otroci, ker upraviteljstvo še ni odkazalo zbiralnih prostorov, ki bi bili lahko v šolski kleti.

Kljub navedenemu še ni zajela akcija za zbiranje odpadkov zaželenega obsega. Krajevni odbori še niso določili zbiralnih mest in se pobrigali, da se odpadki poberejo tudi pri posameznikih. Kakor vidimo, so pionirske organizacije v tem oziru najbolj požrtvovalne. Zato naj se naslonijo nanje in naj uspešno izvajajo akcijo za zbiranje odpadkov, ki so velikanskega pomena za hitrejšo, cenejšo in boljše proizvodnjo naše industrije.

Tudi pionirji v Gorjah so izpolnili vse obveznosti

V nedeljo 10. 4. so pionirji Borisovega odreda v Gorjah zaključili z lepo akademijo predkongresno tekmovanje LMS, v katerem so dosegli lepe uspehe. Že kratke igrice, ki so se jih naučile posamezne čete za slavnostni zaključek tekmovanja, pričajo o razgibanem prosvetnem življenju Borisovega odreda.

Ker je učenje glavna naloga naših pionirjev v prvi petletki, zato so mu v tekmovanju podelili največjo pažnjo. S pomočjo učnih krožkov so dvignili učni uspeh za 10% in tako prekoračili obvezo 6% za 4%. Prav tako so zvišali obisk za 5%. Izobesili so tudi grafikone o učnem uspehu in obisku.

Tekmovali so tudi v prosvetnem delu. Proslavili so 8. marec, napisali so 15 stenčascov, naučili so se več pesmi in recitacij, prečitali več knjig in se pogovorili na dveh krožkih o nastanku

živega sveta. Pionirji Borisovega odreda pa imajo poleg tega še svoj dramski krožek, kjer so pripravili igrice, s katerimi so zaključili tekmovanje. Dramatski krožek bo prav gotovo uspešno deloval tudi v naprej.

V šahovski krožek je vključeno 25% pionirjev. 4. in 5. četa pa sta izvedli tudi šahovski turnir. Tudi v fizikulturi so dosegli uspehe. Zimska tekmovanja so izvedli na Prnikih.

Pionirji Borisovega odreda pa so napravili tudi 60 udarniških ur pri urejevanju šolskega vrta in pri prekladanju drv.

Tako raste in dela novi rod v Gorjah in gre po stopinjah gorjanskega partizanskega junaka Borisa, ki je žrtvoval življenje za svobodo nas vseh. Pionirji iz Gorij se tega zavedajo in bodo delali še bolj.

FILM:

Vrnitev zmagovalcev

(Od 15. do 17. IV. 1949)

MESTNI KINO JESENICE

Fašistični osvajalci zasedejo Letonsko. Vsi zavedni sinovi letonskega naroda odhajajo v vojsko, da bi se borili proti napadalcu in osvobodili svoj narod, ali pa se nikdar več vrnili.

Eden teh neštevilnih junakov je Avgust Grieze. S svojo odločnostjo in hrabrostjo si je med svojimi tovariši pridobil velik ugled. Enote RA in letonske divizije se umikajo preko edinega preostalega mostu. Mlada, pogumna deklica Biruta, ki je pri nemškem napadu izgubila starše, se pridruži četi Avgusta Griezeja. Vso noč odbijajo napade sovražnika. Ob zori je z nenadno detonacijo zletel v zrak most, po katerem so se umikale poslednje enice RA in letonski begunci.

Avgust Grieze prične s svojimi junaki podvigi. Pri tem pa ga ujamejo Nemci. Med umikom se je vrnil v Avgustovo četo nemški vohun Pavel Nagla. Ta predlaga sedaj Nemcem zahrbtni načrt, po katerem bi v Avgustovem imenu sporočil Letoncem, naj se vdajo. V prvih nemških četah postavijo zvočnike, preko

katerih nemški spiker oponaša Avgustov glas in poziva Letonce na predajo.

Med letonskimi borci nastane zmeda. Ne morejo razumeti, kako jih je mogel njihov ljubljani komandant izdati. Z bolečino v srcu še bolj ogorčeno nadaljujejo odpor.

Avgustu se posreči pobegniti iz zapora in po dolgem blodenju priti v domačo vas, kjer ga mati neguje in zdravi. Borci njegove čete ujamejo nemškega komandanta, ki je mučil Avgusta pri zasliševanju, ter ga pripeljejo h komandantu. Medtem pa že zmagoslavne edince letonske divizije skupno RA osvobodijo Avgustovo domačo vas.

Partizani hočejo svojega komandanta zaradi dozdevne izdaje na mestu soditi. To zahteva vohun Pavel Nagla, kateri sedaj nastopa kot Letonec-PATRIOT. Toda odkrije se, da je Nagla vohun in izdajalec.

Avgust je dočkal osvobojenje svoje domovine in videl sadove svojega pravičnega boja.

NAROČNINA

„JESENIŠKEGA KOVINARJA“

Na razna vprašanja odgovarjamo, da stane naročnina „Jesenškega kovinarja“ za leto 1949: Letno din 100, polletno din 50, četrtletno din 25, posamezna številka din 2.—.

v zastoju. Treba bo mobilizirati vozniške...

V tem trenutku je zázvonil telefon. Ko je tovariš odložil slušalko, je javil, da pride popoldan s tovornim avtomobilom mladina iz Lesc.

*

Lepa je naša Gorenjska!

Ob opoldanskem počitku je pod nama šumela Sava. Tovariš je natrgal šopek resja, jaz pa sem ležal na pomladni zemlji in se nasmehoval soncu, ki je oblikoval iz zlatih oblakov pokrajino. Gore, gozdovi, pašniki in polja, tovarne in hidrocentrale, ljudje, ki so sprejeli in ki sprejemajo novo misel, ki vodi k blagostanju vse tiste, ki so bili nekoč izkoriščani, ki so se tresli, kdaj jih upniki zgrabijo za vrat in jih okradejo za zemljo, ki jih je skromno preživljala. Sedaj ni več tistih časov. Svet postaja lep kakor pomlad...

Ljudje so vozili listje za steljo. Preko lesenih žlebov je tekla voda in se zlivala v strugico, usmerjeno proti Savi. S tovarišem sva zavila zopet proti gradbišču. Delo se bo pričelo ob treh popoldan.

Najprej je prišlo nekaj tovarišic iz tovarne pletenin, potem so prišli zidarji in stalni delavci, kmalu pa se je pripeljala mladina iz Lesc in delo na gradbišču je oživelo. Zid je pričel vidno

rasti. Dekliške roke so podajale opeko zidarjem, mladinske roke so kopale, sejale pesek, delale malto in jo nosile. Mlado plavalas dekle je nosilo s svojo tovarišico kar v škafu, starejši tovarišici iz tovarne pletenin pa na nosilih. Fantje so betonirali pod vodstvom starejšega delavca. Vse je delalo, le tu pa tam je padel kak razgovor o delu, pa tudi kaka šala, ki so se ji iz srca nasmejala mlada, zdravja in življenja polna lica.

S popoldanskim vlakom je prišlo še nekaj mladincev in mladink z Jesenic. Takoj so poprijeli za delo. Zavedali so se obveze, ki so jo dali na čast tridesetletnice Partije, ki jih je pripeljala do svobode in ki jih vodi k ustvarjalnemu delu za življenje delovnega ljudstva svobodne domovine...

*

Kmalu bo stal zadružni dom v Ribnem, kmalu bo zaživelo v njem gospodarsko in kulturno-prosvetno življenje. te prelepe gorenjske vasi. Nanj bodo zrl s ponosom vsi tisti, ki so ga gradili. Ponos enih pa bo čez čas sramota tistih, ki danes stoje ob strani, zlasti tistih Ribnanov, ki do sedaj še niso ničesar storili za svoj zadružni dom. Zato naj poprimejo za delo, da bodo lahko s ponosom zrl v preteklost, ki je bila težka, a so jo premagali.

KULTURA IN PROSVETA

O KATEGORIZACIJI IGRALSKIH SKUPIN

Januarski plenum ljudske prosvete našega okraja je sprejel sklep izvesti v pomladanskih mesecih okrajno revijo igralskih skupin. Revija naj bi se vršila na jeseniškem odru, nastopale pa bi najboljše igralске skupine vsega okraja. Ker bo treba povabiti najboljše skupine, je že takoj v začetku padlo vprašanje:

Kako določiti, katere skupine so najboljše?

Točno izdelana pravila o kategorizaciji igralskih skupin, ki so izšla prav v času, ko smo se ukvarjali z gornjim vprašanjem, so nas usmerila na sedanj način določanja in kategoriziranja, ki izključuje vsako, tudi najmanjšo možnost nepravilnega ocenjevanja in določanja najboljših, pred čemer so imeli nekateri režiserji in skupine tolikšen strah, da se nekaj časa niso mogli odločiti za tekmovanje. Ne bomo spoznali le kdo je najboljše, pač pa bomo točno izmerili naše kvalitete in vsaka skupina bo vedela s kom se lahko vzporeja, kdo je boljši in kdo slabši od nje in že ta točna analiza bo sama vodila k nenehnemu tekmovanju in izpolnjevanju našega igralskega dela.

Kakšno je stanje in kako izgleda kategorizacija od bliže?

Od štiriindvajsetih skupin, kolikor jih v okraju imamo, se jih je prijavilo za tekmovanje štirinajst. Večina izmed prijavljenih bo nastopala z dobrimi deli, katerih priprava gotovo zahteva precej truda. Med prijavljenim repertoarjem so:

Hlapci, Pot do zločina. Kralj na Betajnovi, Jakob Ruda, Uroki, Nevihta in podobna dela. Skupine se na tekmovalne temeljito pripravljajo. Zelo razveseljivo je dejstvo, da so med prijavljenimi tudi taki, kakor je igralska skupina na Gorjušah, ki nima stalnega odra in vendar kaže nemalo zanimanja za stvar. Ob navedbi tega primera bodo

gotovo prijavile svojo udeležbo na tekmovanju tudi skupine, ki imajo nedvomno več možnosti, kakor gorjuška, pa tega do sedaj še niso storile.

Kako bo potekalo kategoriziranje?

Ocenjevalo se bo po sedmih točkah, ki so sestavljene takole:

1. Idejna interpretacija igre.
2. Interpretacija teksta.
3. Karakter posameznih igralcev.
4. Situacija, geste, mimika in gestikulacija.
5. Dinamika predstave.
6. Soigra — uigranost.
7. Oprema, kostumi, maske in luč.

S točkami tekmovalja in s tem, kaj točno zajema vsaka izmed njih so se seznanili vsi člani OLPS in režiserji na svoji skupni seji. Treba bo z njimi seznaniti tudi igralce in ostale, ki sodelujejo pri igralskem delu še predno se bo kategorizacija pričela. Zato naj poskrbe ljudskoprosvetni sveti ali društva, kjer so le ta že ustanovljena. Podrobna navodila so prinesle zadnje številke „Obzornika“ katerih naj se igralske družine poslužujejo.

Za ocenjevanje sta pri Okrajnem ljudskoprosvetnem svetu postavljeni dve komisiji. V vsaki je po en režiser jeseniškega gledališča, dramaturg in nekateri najboljši režiserji vaških odrov. Komisiji vodita predsednik in tajnik OLPS.

Pri ocenjevanju vsake skupine se bodo vodili izčrpni razgovori z režiserjem nastopajoče skupine in z igralci, tako da bodo odkrite vse težave, s katerimi se skupine borijo in jih premagujejo, da bo dostojno prikazan uspeh ali temeljito razčlenjene napake, razen tega pa bodo zbrane izkušnje, ki nam bodo služile lahko tudi v bodočnosti, kjer si zamisljamo naše igralsko delo takšno, da bo sleherni delovni človek v vsaki vasi tudi najdalje v hribih, lahko na domačem odru gledal predstave, vredne vasi in njegovega dela.

FIZKULTURA IN ŠPORT

VELESALOM V VRATIH

Športno društvo Dovje—Mojstrana je izvedlo v nedeljo 10. aprila tekmovalje v veleslalomu iz Luknje v Vratih za prvenstvo društva. Bila je to prva tekma pod razi in stenami Triglavskih sten. Zaradi precejšnje oddaljenosti je bila udeležba zadovoljiva, saj se je zbralo na startu 29 tekmovalcev, a še več gledalcev-smučarjev in alpinistov.

Proga je bila dolga 1200 metrov z 250 metri višinske razlike. Zaradi nekaj ne-

varnih mest je bila na terenu tudi marljiva gorska reševalna ekipa iz Mojstrane, ki pa ni imela nobenega posla.

Rezultati so bili naslednji:

Člani: 1. Krznarič Mato 1:13,4, 2. Ban Branko 1:19,5, 3. Abruč Slavko 1:39,2.

Mladinci: (200 m krajša proga) 1. Razboršek Erko 1:12,3, 2. Košir Jože pd. Lipnik 1:22,9, 3. Martinjak Ferdo 1:24,6.

Izven konkurence je dosegel najboljši čas dneva Hutar Zvonko, član „Gregorčiča“ z Jesenic s časom 1:03,4.

Nekaj navesti iz Centralne sind. knjižnice na Jesenicah

Nazor VI. — Rime i ritmovi — 2139.
Jelušić Fedor: — Borba sa zaledivanjem vodiča, električnih nadzemnih vodova — II. 80.

Aleksandrov G.: — Mehaničke operacije kod proizvodnje kože — II. 81.

Tolstoj Aleksej: — Peter Veliki, Roman — 1386.

Fatkin F. M.: — Hladno tiskanje obojenih metala i njihovih slitina — 2140.

Gončar Aleksander: — Stjegonoše, Roman — 2137.

Dončević Ivan: Četiri priče, Zagreb 1948. — I. 900.

Boccaccio Giovanni — Novele (Izbor iz Dekamerona) Zagreb 1948. — I. 899.

Zola Emile — Gustave Flaubert, Zagreb 1948. — I. 898.

Prešernina / za 100-letnico Poezije, Ljubljana 1940 — 291.

Kardelj Edv. — Prešernovo mesto v politični zgodovini slovenskega naroda, Ljubljana 1949. — II. 132.

Stojanov Ljudmil: Mehmed Sinap, Zagreb 1949. — 2138.

Ziherl Boris: — Članki in razprave — Ljubljana 1948. — 2000.

Deržavin K. N. — Voltaire — Ljubljana 1948 — 2010.

Ostrovski N. — Nevihta, drama v 5. dej, Ljubljana 1949. — 1386.

Ribičič Jos. — Tinče in Binče, mladinska igra v 3. dej., Ljubljana 1949 — I. 578.

Kalinikov Josip: — Ženske in menihi, Roman Ljubljana 1935. — 1090.

Malovrh M.: — V študentovskih ulicah, Ljubljana 1937. — 1365.

Sinclair Upton — Jimmie Higgins, Zagreb — 2141.

Krleža Miroslav: — Glembajevi, Zagreb 1945. — 2144.

Kerleža Miroslav: — Hiljadu i jedna smrt, Zagreb — 2143.

Gorgij Maksim: — Moj život, Zagreb — 2142.

Iljin — Segal: Kako je čovjek postao divom, Zagreb 1941 — 2145.

Iljin M.: — Priče o stvarima, Beograd, Zagreb — 1946 — 1427.

Matanović Drago: Od elektrarne do žarnice, Ljubljana 1949 — 1019.

Dickens Charles: — Selected chapters, from the Pickwick papers — 2205.

Dickens Charles: — Pauel Domberg, Leipzig 1913 — 2204.

Iz naših krajev

TAKA NI IN NE SME BITI SOCIALISTIČNA TRGOVINA

V poslovalnici okrajnega magazina št. 12 na Jesenicah sta poslovalkinja Kožuh Anica in pomočnica Malinger Metka prodajali moške in ženske puloverje po dražji ceni, kot je bilo dolženo. Ceno sta postavili sami in pri prodaji puloverja napravili škodo na račun odjemalca 132 dinarjev. Ta nedovoljeni višek sta odvajali v blagajno poslovalnice in tako napravili okrog 20.000 dinarjev nedovoljenega viška, kar prav gotovo ne dopušta naša socialistična trgovina.

To naj bo v opozorilo vsem uslužbenecem trgovskih poslovalnic našega okraja, da ne bodo nikoli samovoljno navijali cene na škodo potrošnikov.

„GOSPOD ŠEF“ KRAJEVNEGA PODJETJA „COKLJE“ NA BLEJSKI DOBRAVI

Sindikalna podružnica čevlarske stroke na Jesenicah se že dalj časa prizadeva, da bi napravila red v krajevnem podjetju „Coklja“ na Blejski Dobravi. To dela v interesu svoje tamkajšnje sindikalne grupe. Pri tem pa jo iz neznan razlogov ovira upravnik podjetja Aleksander Ivaščenko, ki ga je na to mesto postavil KLO Blejska Dobrava.

Aleksander Ivaščenko je zelo zanimiva oseba. Po zmagi delavskega razreda v Rusiji, je našel zavetišče v bivši Jugoslaviji kakor mnogo tistih, ki jim je bila nova delavsko-kmečka država nepriljubljena. Pa kaj bi govorili o preteklosti,

ki je že daleč. Nas zanima njegovo današnje delo in ravnanje.

Upravnik, ki ga je nastavljal KLO Blejska Dobrava, hoče biti tudi danes „gospod šef“ ljudskega podjetja. Ta naziv zahteva od delavcev, ki v podjetju delajo in ki jih podjetje plačuje po predlogih „gospoda šefa“, ki je poskrbel tudi, da se komandne pozicije podjetja nahajajo v rokah njegovih sorodnikov. Predloge za plačo pa daje po obrazu in odnosu delavcev do njega. Kdor se mu klanja in kdor je ponižen pred to emigrantsko veličino, ta dobi več. To je najbrže „gospodu šefu“ še ostalo iz časov carske Rusije in iz časov predaprilske Jugoslavije, ko je bilo podjetje „Coklja“ njegova last. Tudi njegovo sedanje knjižno poslovanje v skladišču ne ustreza zahtevam, ki jih zahtevamo danes. On je namreč poleg upravnika tudi skladiščnik, ki ima samo skladiščno knjigo brez blagovne kartoteke. S takim poslovanjem zavira pregled poslovanja. Poleg tega pa se ne briga za skladišče. Najbrže je iz „dobrosrčnosti“ in „vdanosti“ do ljudske oblasti napravil skladišče kar na svojem podstrešju. Tudi normam nasprotuje, ki jih je predlagala sindikalna podružnica čevlarske stroke. Po njegovem mnenju so norme v podjetju „Coklja“ nemogoče, dasi vemo iz prakse, da lahko določimo norme povsod na vseh delovnih mestih.

Pa dovolj o tem! KLO-u Blejska Dobrava svetujemo, da se za svoje podjetje in gospodarjenje v njem nekoliko več zanima in naj ne verjame vsega „gospodu šefu“.

OBJAVE

VAŽNO OPOZORILO PREBIVALSTVU

Kakor je bilo že objavljeno v „Ljudski pravici“ št. 43 z dne 20. februarja 1949, se bodo v kratkem začele izdajati vsem državljanom enotne osebne izkaznice, ki bodo morale biti opremljene s fotografijo. Te izkaznice bodo edini od oblasti potrjeni izkaz istovetnosti osebe in si jo bo moral nabaviti vsak državljan FLRJ, ki je izpolnil 16 let starosti. Brez osebne izkaznice bo onemogočeno gibanje izven kraja stalnega bivališča, zato jo bo moral vsakdo stalno nositi pri sebi. Osebne izkaznice bodo v pomoč organom javne varnosti pri čuvanju osebne in premoženjske varnosti državljanov in pri vzdrževanju javnega reda in miru.

Da pa bi že v naprej odpravili nepotreben naval k fotografom, so ti prejeli točna navodila, po katerih je prebivalstvu že sedaj omogočeno hitro in neovirano fotografiranje brez zamudnega čakanja. Zaradi tega opozarjamo vse prebivalstvo, da si že sedaj oskrbi dve fotografiji v velikosti 3 x 4 cm. Kdor slik v času, ko se bodo osebne izkaznice izdajale, ne bo imel, bo moral posledice nositi sam. Čas izdajanja novih osebne izkaznic bomo javili naknadno.

Iz pisarne odseka za notranje zadeve Jesenice

POZIV

Vse člane bivše železničarske zadrage na Jesenicah, ki niso pristopili k Nabavni in prodajni zadrugi, pozivamo, da do 15. julija 1949 dvignejo svoje deleže. Pozivamo tudi člane, ki so pristopili k Nabavni in prodajni zadrugi, da do tega roka dvignejo članske izkaznice. Po tem roku se bodo nedvignjeni deleži prepisali rezervnemu skladu zadrage.

Uprava Potrošniške zadrage Jesenice.

POZIV

Vse člane bivših zadrug Splošne gospodarske, I. konzumnega društva, Gospodarske zadrage Koroška Bela, ki niso prijavili svoje članstvo in tudi ne odjavili svoj odstop Nabavni prodajni zadrugi Jesenice, pozivamo, da do 15. julija 1949 prijavijo svoje članstvo v pisarni Potrošniške zadrage Jesenice, Delavska ulica 10, v svrhu ureditve

članskega imenika in da prejmejo izkaznice. Isto velja za vse novopristopivše člane po letu 1945 v Nabavno in prodajno zadrugo, da do tega roka dvignejo nove članske izkaznice.

Prijav po določenem roku ne bomo sprejemali in se bodo eventualni deleži prepisali v korist rezervnega sklada zadrage.

Uprava PZ Jesenice.

SLUŽBO DOBI

Mestni ljudski odbor Jesenice potrebuje žensko moč, ki je vajena ravnanja s prašiči. Ponudbe na MLO Jesenice, kjer se dobijo tudi vsa podrobna pojasnila.

Zamenjam stanovanje na Jesenicah, primerno za tovarniškega delavca, z enakim v Lescah ali Radovljici. Naslov v upravi „Kovinarja“.

Razveljavljam izgubljeno legitimacijo soc. zavarovanja na ime Čebulj Niko, učenec Metalurške industrijske šole na Jesenicah.

Razveljavljam izgubljeno legitimacijo soc. zavarovanja del. št. 4212 na ime Jekovec Ivan, prometni oddelek železnice na Jesenice.

Preklicujem vse izjave, katere sem izrekla napram Debeljak Minki, kot neresnične. Kos Marija, Sv. Križ.

Preklic. Podpisana preklicujem kot neresnično osumitev tatvine Cerkovnik Janeza in Ane in se jima zahvaljujem, da me nista tožila.

Vilman Ivanka, Sv. Križ 11.

Razveljavljam ukradeno legitimacijo soc. zavarovanja ter ukradeno potrdilo živilske nakaznice TD b.

Soklič Rozi, Žirovnica 31.

Izjava. Podpisana preklicujem neresnično osumljenje tatvine Cerkovnik Janeza in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Pokljukar Marija, Sv. Križ.

Dopisujte v „Jes. kovinarja“